

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/82/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6919010383
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Ryant
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6919010383.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Ryanta a sudcov JUDr. Mária Šuleja a JUDr. Adriány Považanovej, v trestnej veci obžalovanej C. H. a spol., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Tr. zák., na neverejnom zasadnutí dňa 10. júna 2020, o odvolaní okresnej prokurátorky proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 17.12.2019, sp. zn. 2T/73/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. a) Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 17.12.2019 sp. zn. 2T/73/2019 boli obžalovaní C. H. a D. H. uznaní vinnými zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

ako zákonní zástupcovia od presne nezisteného dňa v mesiaci jún 2017 do 18.10.2018 v rodinnom dome vo D. H. č. XX, okres M. G. a inde, vedome a opakovane napriek predchádzajúcim upozoreniam a doporučeniam zo strany lekárov neposkytovali predpísanú a dostatočnú stravu, hygienickú a zdravotnú starostlivosť mal. C.H., nar. XX.XX.XXXX. v M. G., až do takej miery, že v mesiaci jún 2017 došlo skoro k zaduseniu mal. C.H. pri kŕmení z fľašky C. R., v mesiaci júl alebo august 2017 vypadnutím z kočíka došlo k modrinám na hlave mal. C., v mesiaci august 2017 bola mal. C.H. hospitalizovaná v nemocnici na zápal pľúc a takisto konali aj pri druhom dieťati mal. Y.H., nar. XX.XX.XXXX v M. G., tým, že ju nekŕmili pravidelne, mal. Y.H. bola stále hladná, podvyživená, v mesiaci august 2018 utrpela mal. Y.H. zlomeninu proximálnej časti píšťaľy s tvorbou kalusu, 15.09.2018 na vyšetrení u detskej lekárky I. D. mala mal. Y.H. na hlave drobné hematómy, 13.10.2018 bola mal. Y.H. prijatá do T. v M. G., na pediatrické oddelenie, kedy mal. Y.H. kašľala, nechcela nič jesť, piť, bola dráždivá, podvyživená so zapareným zadočkom, okolie úst a nosa mala začervenané, následne 18.10.2018 bola aj mal. C.H. hospitalizovaná, ktorým svojim konaním odopierali stravu a nevyhnutnú osobnú starostlivosť a hygienu svojim dvom maloletým deťom C.H. a Y.H., ktoré deti boli po hospitalizácii v Nemocnici Svet zdravia, a. s. na pediatrickom oddelení v Rimavskej Sobote, uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2P/299/2018-18 z 23.10.2018, právoplatným a vykonateľným 23.10.2018 umiestnené do Detského domova U., I. X a bol im ustanovený na zastupovanie kolízny opatrovník Úrad práce a rodiny Rimavská Sobota.

Za to im súd prvého stupňa uložil každému zvlášť podľa § 208 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j), písm. l) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere troch rokov. Podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. obidvom obžalovaným výkon trestu podmienene odložil na skúšobnú dobu troch rokov spolu aj s probačným dohľadom počas celej skúšobnej doby. Podľa § 51 ods. 4 písm. h) Tr. zák. im obidvom uložil aj povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediálnym úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podala včas, t. j. v zákonom stanovenej lehote odvolanie okresná prokurátorka, a to ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 17.12.2019, pričom takto podané odvolanie následne písomne zdôvodnila podaním zo dňa 04.03.2020, ktoré bolo súdu prvého stupňa doručené v ten istý deň. Primárne podané odvolanie odôvodnila tým, že toto smeruje voči výroku o vine i treste u oboch obžalovaných. Poukázala na to, že po skončení prípravného konania bola 01.08.2019 podaná obžaloba na obvinených C. H. a D. H. za vyššie uvedený skutok, ktorý však bol právne kvalifikovaný ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Tr. zák., s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Tr. zák. Súd po skončení dokazovania na hlavnom pojednávaní pri vynesení rozsudku za vyššie uvedený skutok obžalovaným, nevyhovel jej záverečnému návrhu a protiprávne konanie obžalovaných prekvalifikoval ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. zák. Súd sa teda nestotožnil s obžalobou prokurátorky a svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že na základe dokazovania na hlavnom pojednávaní a po vyhodnotení všetkých dôkazov sa obžalovaní nedopustili takého konania, ktoré by bolo závažnejším spôsobom konania s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Tr. zák., teda, že by uvedený čin spáchali po dlhší čas, preto toto ustanovenie Tr. zákona neaplikoval, a preto neuznal právnu kvalifikáciu skutku ako zločin aj podľa § 208 ods. 3 písm. d) Tr. zák. Rozhodnutie súdu preto pokladá za nedôvodné a nezákonné.

Ďalej poukázala na zákonné znenie ustanovenia § 2 ods. 10, ods. 12 Tr. por. s tým, že má za to, že v priebehu vyšetrovania bolo všetkými zadováženými dôkazmi ako aj na hlavnom pojednávaní jednoznačne preukázané, že obžalovaní C. H. a D. H. naplnili svojim dlhodobým protiprávnym konaním zákonné znaky skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Tr. zák., s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Tr. zák., po stránke subjektívnej i objektívnej tak, ako to je uvedené v obžalobe. Ich trestná činnosť trvala od mesiaca jún 2017 až do 18.10.2018, ktorého dňa sa dostavila na OR PZ, OKP Rimavská Sobota I. G., terénna sociálna pracovníčka v obci D. H., ktorá podala trestné oznámenie na rodičov mal. detí C.H. a Y.H. - matku C. H., v tom čase R. a otca detí D. H.. Tomuto predchádzalo ešte oznámenie ÚPSVaR Rimavská Sobota, odboru sociálnych vecí a rodiny, ktoré trestné oznámenie podal ÚPSVaR 18.09.2018, keďže ich 14.09.2018 zistila uvedená terénna sociálna pracovníčka pri opakovanej návšteve v rodine, kde maloleté S. dieťaťko Y.H. malo modriny na čele a bolo značne podvyživené. Od 19.10.2018 prebiehalo rozsiahle vyšetrovanie, obe maloleté deti boli vyňaté z rodinného prostredia. Celé dokazovanie, ktoré bolo následne vykonané na hlavnom pojednávaní, ako aj v priebehu prípravného konania preukazovalo, že obidvaja obžalovaní páchali skutok od júna 2017 do októbra 2018, dá sa povedať, že by v ňom boli pokračovali aj naďalej, nebyť adekvátne zásahu ÚPSVaR Rimavská Sobota. Poukazujúc na uvedené okolnosti má za to, že obdobie dlhšie ako 1 rok u takýchto maloletých detí, keďže mal. C.H. sa narodila XX.XX.XXXX a mal. Y.H. sa narodila XX.XX.XXXX, je dlhším obdobím páchania predmetnej trestnej činnosti, poukazujúc na ustanovenie § 208 ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Tr. zák. Taktiež zdôrazňuje, že obidve tieto maloleté dievčatká boli obžalovanými zanedbávané v starostlivosti v podstate od svojho narodenia, dennodenne, nevedeli sa brániť vzhľadom na svoj vek, boli zanedbané, špinavé, podvyživené, teda tu nemožno konštatovať krátky časový interval skutku. Obdobie páchania skutku v podstate nespochybňujú ani samotní obžalovaní. Nejedná sa len o spáchanie tohto zločinu v krátkom časovom intervale.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôkazy vykonané v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní je toho názoru, že súd na hlavnom pojednávaní nevyhodnotil správne všetky zadované dôkazy, keď uznal obžalovaných za vinných zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. zák. Záverom svojho odvolania krajskému súdu navrhla, aby zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie.

K odvolaniu okresnej prokurátorky sa vyjadrili aj obžalovaní C. H. a D. H., a to prostredníctvom svojej obhajkyne, písomným podaním doručeným okresnému súdu 28.04.2020. V tomto vyjadrení uviedli, že napadnutý rozsudok okresného súdu považujú za zákonný a vecne správny. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota v prípravnom konaní a tiež nie na hlavnom pojednávaní dňa 17.12.2019 nežadovávajú žiadne dôkazy preukazujúce, že sa oni mali dopúšťať skutku po dlhšiu dobu a teda nijako nezodôvodnila a nepreukázala potrebu použitia kvalifikovanej podstaty stíhaného trestného činu v zmysle § 208 ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ust. § 138 písm. b) Tr. zák. Okresný súd na zámer zmeny právnej kvalifikácie upozornil obžalovaných pred vyhlásením o vine a napriek uvedenému obaja zhodne prehlásili, že nepopierajú spáchanie skutku, teda nie je ani dôvodné tvrdenie prokurátorky o nespochybňovaní obdobia páchania skutku nimi samotnými. Opak je pravdou, už z prípravného konania

je zrejmé, že obžaloba nebola nijakým spôsobom predložená dôkazmi ohľadom časového intervalu páchania skutku, čo správne vyhodnotil konajúci súd prvého stupňa. Obaja obžalovaní požiadali, aby odvolací súd podané odvolanie zamietol v zmysle § 319 Tr. por. ako nedôvodné.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací z podnetu odvolania podaného okresnou prokurátorkou v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľka podala odvolanie a preskúmal tiež správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo. Mal na zreteli i svoju povinnosť v tom smere, že na prípadné chyby, ktoré neboli jej odvolaním vytykané prihliadol, ak by odôvodňovali podanie dovolania v zmysle § 371 ods. 1 Tr. por. V tejto súvislosti zistil, že odvolanie okresnej prokurátorky bolo podané dôvodne.

V rámci prieskumnej činnosti odvolací súd zistil, že prokurátorka Okresnej prokuratúry v Rimavskej Sobote podala dňa 01.08.2019 na obžalovaných C. H. a D. H. obžalobu č. 2 Pv 399/18/6609-25 pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Tr. zák., ktorého sa mali dopustiť na totožnom skutkovom základe, ako je to uvedené v napadnutom rozsudku.

Podľa zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom dňa 17.12.2019, po prednesení obžaloby prokurátorkou a po poučení samosudcom obidvoch obžalovaných o ich právach vrátane práva urobiť niektoré z vyhlásení v zmysle § 257 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. por., obžalovaní C. H. a D. H. každý zvlášť vyhlásil, že nepopiera spáchanie skutku a svoje konanie oľutoval. Následne obžalovaní odpovedali na otázky v zmysle § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Tr. por. každý zvlášť „áno“. Samosudca po vyhlásení poučil obidvoch obžalovaných o následkoch vyhlásenia podľa § 257 písm. c) Tr. por. podľa § 257 ods. 5 Tr. por. Následne po vyjadrení prokurátorky samosudca vyhlásenie obidvoch obžalovaných podľa § 257 ods. 7 Tr. por. prijal a podľa § 257 ods. 8 Tr. por. rozhodol, že vykoná dokazovanie v obmedzenom rozsahu a to len vo výroku o treste.

Podľa § 257 ods. 1 Tr. por. po prednesení obžaloby predseda senátu poučí obžalovaného o jeho práve urobiť niektoré z vyhlásení, že

- a) je nevinný,
- b) je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe,
- c) nepopiera spáchanie skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe.

Odvolací súd sa nestotožnil s postupom súdu prvého stupňa, keď podľa zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 17.12.2019 vyplýva, že po prednesení obžaloby prokurátorkou, podľa § 257 ods. 7 Tr. por. prijal vyhlásenie obidvoch obžalovaných o nepopieraní spáchania skutku a po vykonaní dôkazov súvisiacich len s výrokom o treste u obidvoch obžalovaných, prekvalifikoval konanie obidvoch obžalovaných zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Tr. zák. na zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. zák.

Hoci podľa vyjadrenia obžalovaných k odvolaniu odvolateľky, ich samosudca okresného súdu na zámer zmeny právnej kvalifikácie upozornil ešte pred vyhlásením v zmysle § 257 ods. 1 Tr. por. a napriek uvedenému obaja zhodne prehlásili, že nepopierajú spáchanie skutku, ani s uvedeným postupom okresného súdu sa odvolací súd nemohol stotožniť, keďže je zrejmé, že prokurátorka po prednesení obžaloby s takouto zmenou právnej kvalifikácie nesúhlasila.

Odvolací súd pripomína, že na obidvoch obžalovaných bola podaná obžaloba pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Tr. zák. Aj v prípade, že by súd prvého stupňa upozornil na zámer zmeniť právnu kvalifikáciu, bez súhlasu prokurátora pred vyhlásením obžalovaných v zmysle § 257 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Tr. por., pri prijatí vyhlásenia obžalovaných o nepopieraní skutku uvedeného v obžalobe, nemôže súd prvého stupňa meniť právnu kvalifikáciu určenú obžalobou. Obžalovaný totiž vyhlasuje, že nepopiera spáchanie skutku, nie len samotné jeho vykonanie. Pojem „spáchanie“ je vyjadrením trestnosti činu, ktorú obžalovaný vo vzťahu ku svojmu konaniu potvrdzuje aj právne (podľa obžalobnej kvalifikácie) odpoveďou na otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. f) a g) Tr. por. Pri vyhlásení podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. je formulácia o spáchaní skutku doplnená aj termínom „vina“, obsahovo však ide o tie isté právne účinky. Pre potreby ďalšieho konania a rozhodnutia sa aj vyhlásenie

o nepopretí spáchania skutku považuje za priznanie spáchania tohto skutku, čo zodpovedá vyhláseniu podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por.

Odpoveďou na otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Tr. por. na základe ustanovenia § 257 ods. 5 Tr. por., vyjadrujú obžalovaní svoju vôľu prijať vinu za skutok zistený výrokom obžaloby a zároveň aj jeho právnu kvalifikáciu bez výhrad. Ak súd podľa § 257 ods. 7 Tr. por., toto vyhlásenie prijme, nemá už procesný priestor na dokazovanie, ktoré by vyvolalo zmenu skutkových zistení obžaloby, zároveň ani možnosť zmeny právnej kvalifikácie skutku, určenej obžalobou. Inak by boli otázky, kladené obžalovanému podľa citovaného ustanovenia § 333 Tr. por. bez zmyslu a bez právnej relevancie. Ak má súd pochybnosti o výsledkoch prípravného konania vo vzťahu k žalovanému skutku v rovine skutkovej alebo právnej, má procesný priestor na ich vyjadrenie vymedzený pri rozhodovaní o otázke, či vyhlásenie obžalovaného prijme. Následné skúmanie viny, resp. jej kvalifikačnej podoby vo vzťahu k dotknutému skutku by popieralo zmysel a obsah predchádzajúceho uznania viny obžalovaným a prijatia tomu zodpovedajúceho vyhlásenia súdom. Pokiaľ teda mal súd prvého stupňa výhrady k právnej kvalifikácii žalovaného skutku, nemal vyhlásenie obžalovaných o nepopieraní skutku prijať.

Vzhľadom k tomu, že zo strany súdu prvého stupňa došlo k podstatným procesným chybám, ktoré napadnutým výrokom rozsudku o vine a treste predchádzali, preto sa odvolací súd bližšie nezaoberal odvolacími námietkami odvolateľa smerujúcich do týchto výrokov. Napriek uvedenému odvolací súd súdu prvého stupňa pripomína, že jeho povinnosťou po vrátení veci bude, aby sa dôsledne vysporiadal aj s odvolacími námietkami, pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu skutkov ako aj skutkovými okolnosťami. Krajský súd v tejto súvislosti pripomína, že súd nie je viazaný právnou kvalifikáciou v zmysle obžaloby, je viazaný len skutkovým stavom uvedeným v obžalobe, ale aj to nie absolútne, z čoho vyplýva, že pri opise skutku v uznesení o vznesení obvinenia, v obžalobe a v rozsudku sa nemusí skutkový dej popisovať úplne rovnako.

Keďže napadnutým výrokom rozsudku predchádzalo konanie súdu prvého stupňa, ktoré trpí podstatnými chybami konania, preto odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.